

ГЛОСАРІЙ

Абетка (алфавіт, азбука) – сукупність літер (букв), прийнятих у писемності якої-небудь мови і розміщених у певному порядку (тобто букви, розташовані і установленому порядку).

Слово «алфавіт» - грецького походження, утворене від назв двох грецьких букв «альфа» і «бета».

Слово «азбука» - це назва алфавіту від перших двох літер слов'янського алфавіту «аз» і «буки».

Слово «абетка» - це назва алфавіту від перших літер українського алфавіту.

Буква – письмовий знак, що позначає один звук або сполучення двох звуків.

Усі букви, крім ь (знак м'якшення) мають дві форми – велику і малу.

Букви ми бачимо, читаємо і пишемо.

В українській мові 33 букви. Вони мають свої назви.

Букви є великі та малі, друковані й писані.

Звук – елемент людської мови, утворений за допомогою органів мовлення.

Це найменша одиниця мови та мовлення. Звуки ми чуємо і вимовляємо. З них утворюються слова.

В українській мові 38 звуків. Вони поділяються на дві групи: голосні й приголосні.

Голосні звуки утворюємо лише за допомогою голосу. При вимові голосних звуків видихуване повітря не натрапляє на перешкоди.

Усього є 6 голосних: [а], [о], [у], [е], [и], [і].

Розрізняємо наголошені й ненаголошені голосні.

Голосні звуки є складотворчими: скільки у слові голосних, стільки й складів.

Приголосні звуки утворюємо за допомогою голосу і шуму або тільки шуму.

Усього є 32 приголосні звуки: [б], [в], [г], [ґ], [д], [д'], [ж], [дж], [з], [з'], [дз],

[дз'], [й], [к], [л], [л'], [м], [н], [н'], [п], [р], [р'], [с], [с'], [т], [т'], [ф], [х], [ц], [ц'], [ч], [ш].

При вимові приголосних звуків видихуване повітря проходить через рот, зустрічаючи перешкоди.

Приголосні звуки є дзвінкими і глухими, твердими і м'якими.

Приголосні звуки нескладотворчі.

Звукові схеми (моделі) слів. Звук записується за допомогою спеціальних позначень (не літер) у квадратних дужках.

Голосний звук позначається кружечком •.

Твердий приголосний звук позначають однією рисою -.

М'який приголосний звук позначають двома рисками =.

Наголос передають знаком ' над наголошеним голосним звуком.